



RESULTAT FRÅN
JÄMLIKHETSUTREDNINGEN

Hur ser det ut?



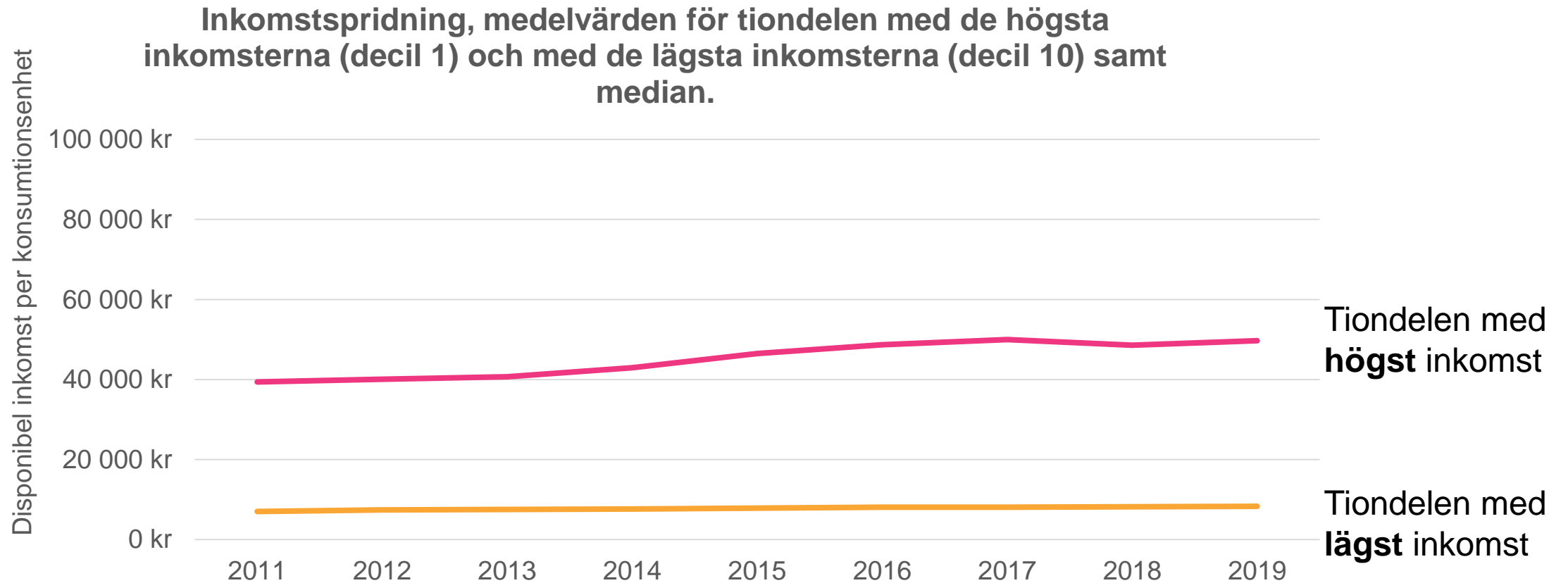
JÄMLIKT
GÄVLEBORG

Det handlar om skillnader i RESURSER

- Resurser = ”tillgångar som behövs för att iscensätta ett projekt, skapa en produkt eller genomgå en process” (Wikipedia)
 - Pengar, tid, kunskap, kännedom, kontakter/nätverk, utrustning...
- Den som har mer resurser får bättre möjligheter och ett större handlingsutrymme jämfört med den som har mindre resurser



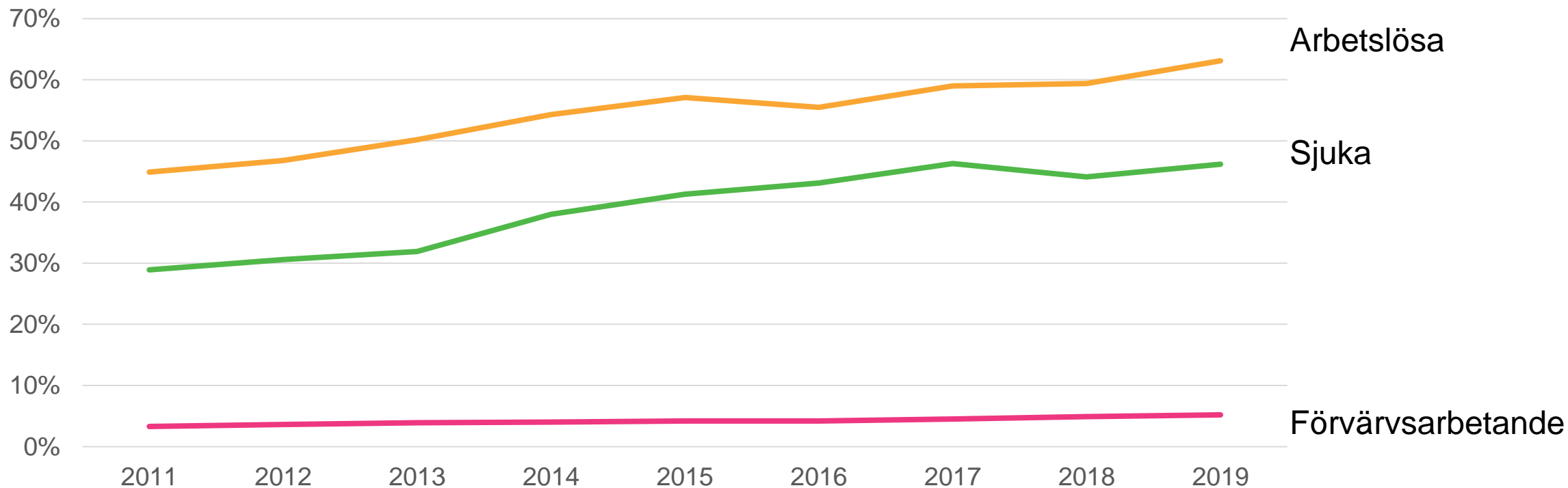
Skillnader i resurser har ökat över tid



Andelen med låg ekonomisk standard ökar bland grupper som står utanför arbetsmarknaden

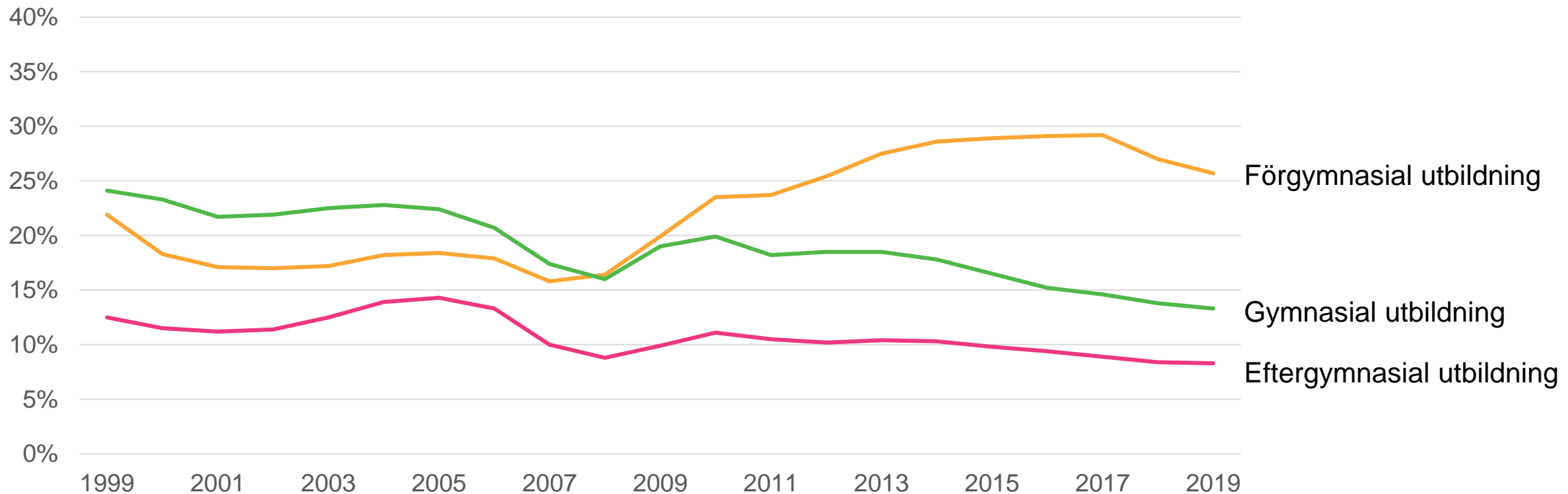
Arbete blir allt viktigare för ekonomin

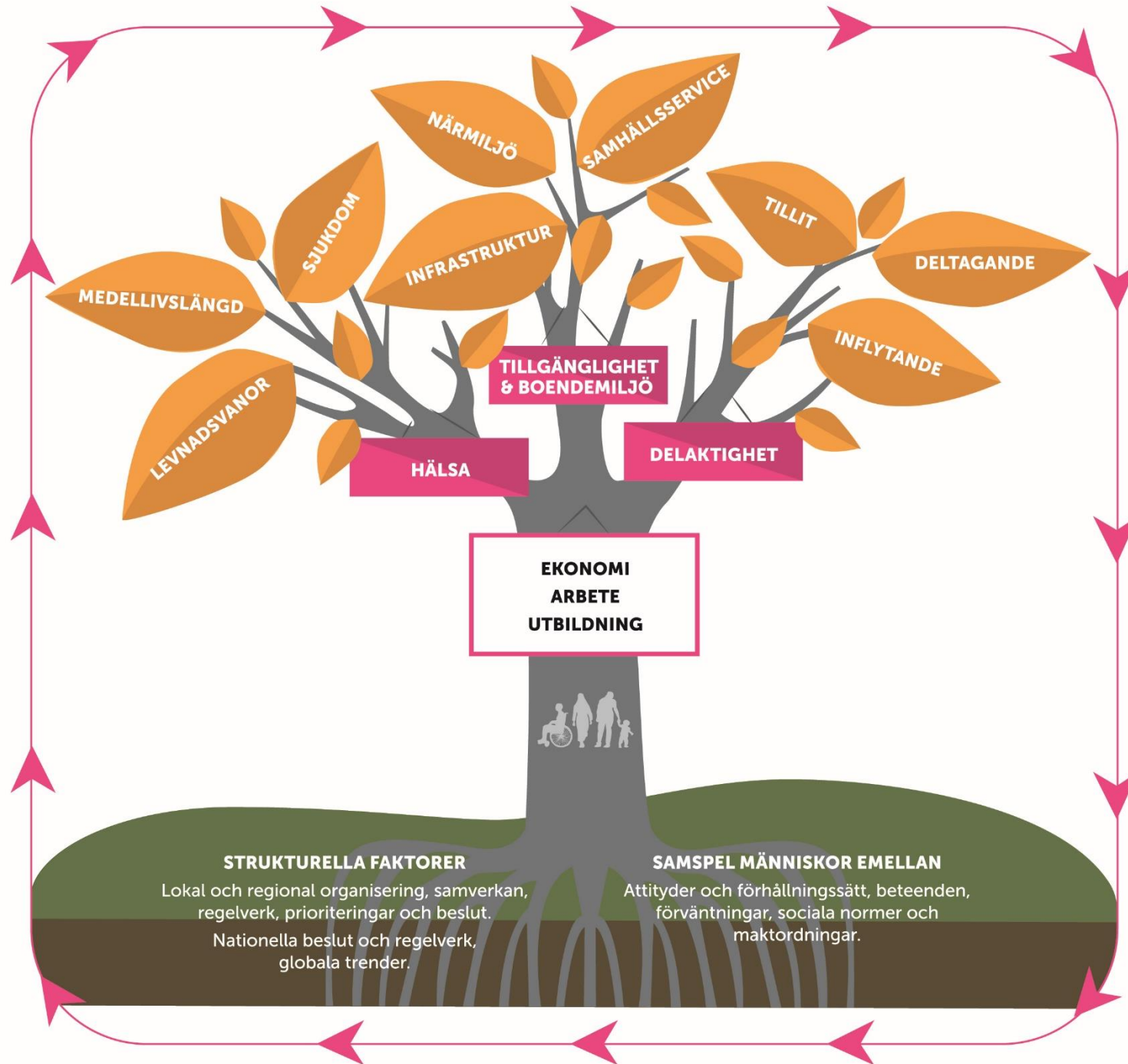
Andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard efter sysselsättning. Gävleborgs län



Utbildning blir allt viktigare för sysselsättningen

Öppet arbetslösa, 20-64 år, Gävleborgs län







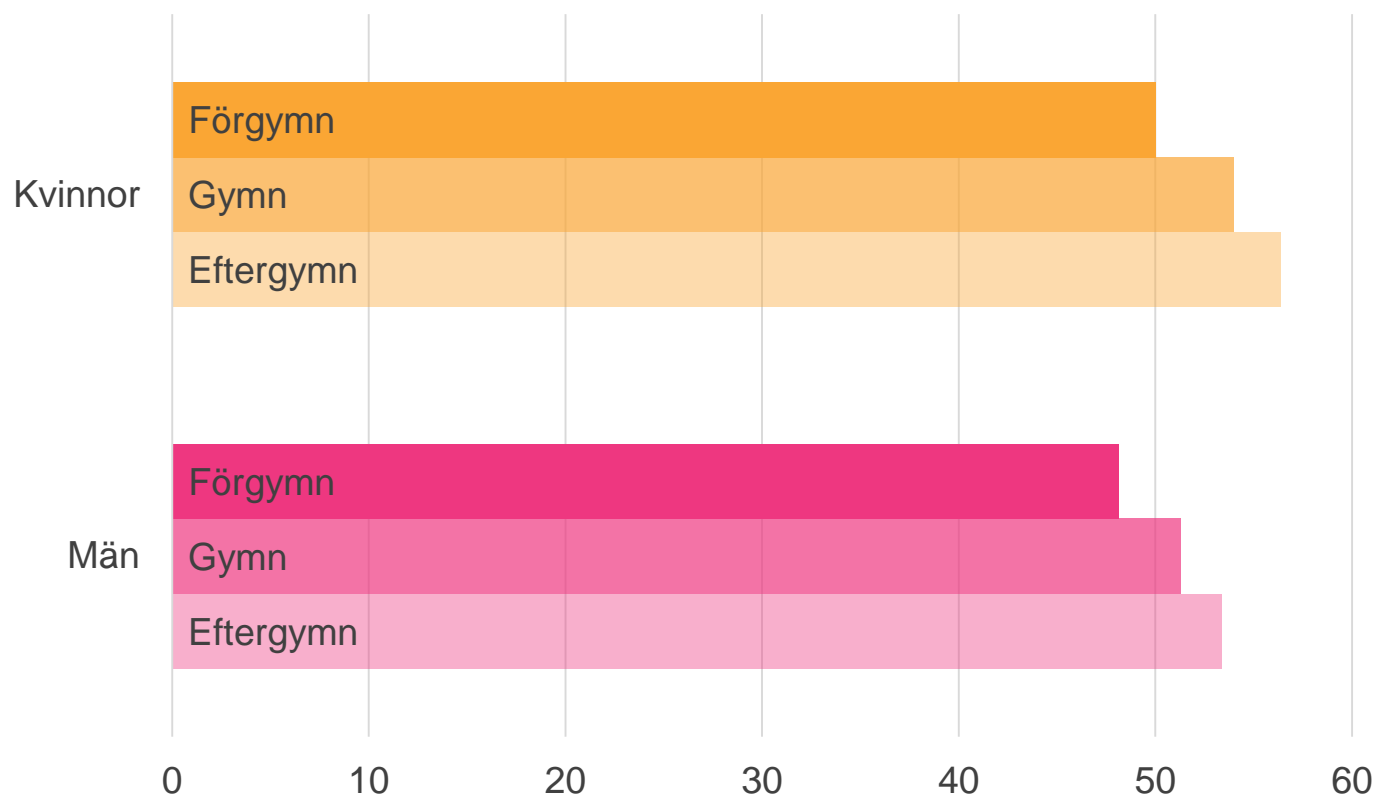
Olika grupper har olika livsvillkor

Socioekonomisk position	Särskilt utsatt position	Minoritetsposition
<p>Breda samhällsgrupper som rangordnas från hög till låg utifrån:</p> <ul style="list-style-type: none">• Utbildning• Arbete• Inkomst• (boende, geografi)	<p>Grupper i särskilt utsatta situation, t.ex.:</p> <ul style="list-style-type: none">• Personer med långvarigt försörjningsstöd• Långtidssjukskrivna• Utrikes födda• Ensamstående kvinnor med barn• Barn till grupperna ovan	<p>Grupper som befinner sig i minoritetsposition utifrån diskrimineringsgrunderna:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kön• Könsoverskridande identitet eller uttryck• Etnisk tillhörighet• Religion/trosuppfattning• Funktionsnedsättning• Sexuell läggning• Ålder
<p>Högre socioekonomisk position och mindre utsatthet och diskriminering = bättre livsvillkor</p> 		

Bearbetad efter Göteborgs stad 2017 samt Socialstyrelsen 2010

Livslängd varierar med socioekonomisk position

Återstående levnadsår vid 30 års ålder



6,4 år

Så många fler år lever en 30-årig kvinna med eftergymnasial utbildning, jämfört med en 30-årig kvinna med förgymnasial utbildning.

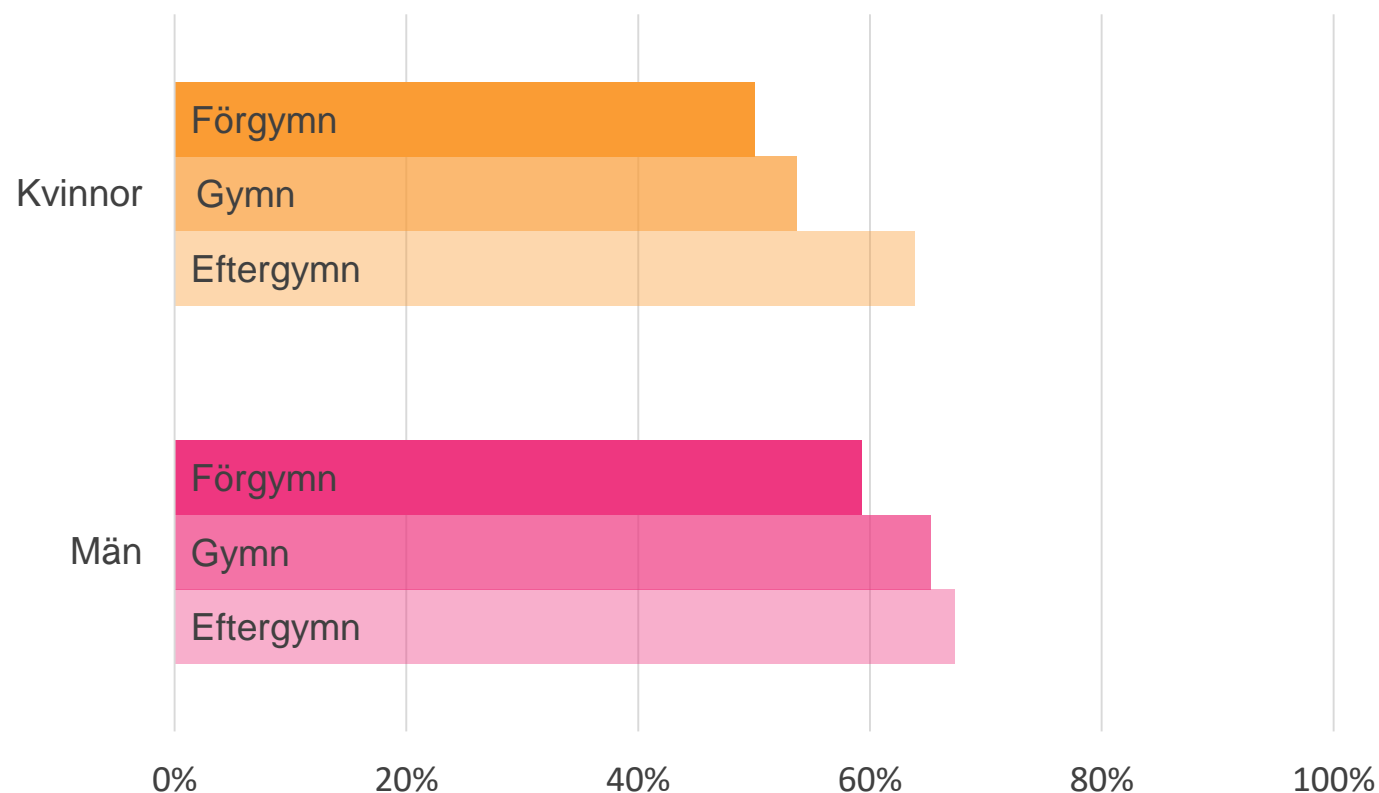
Liksom hälsa...

14

procentenheter

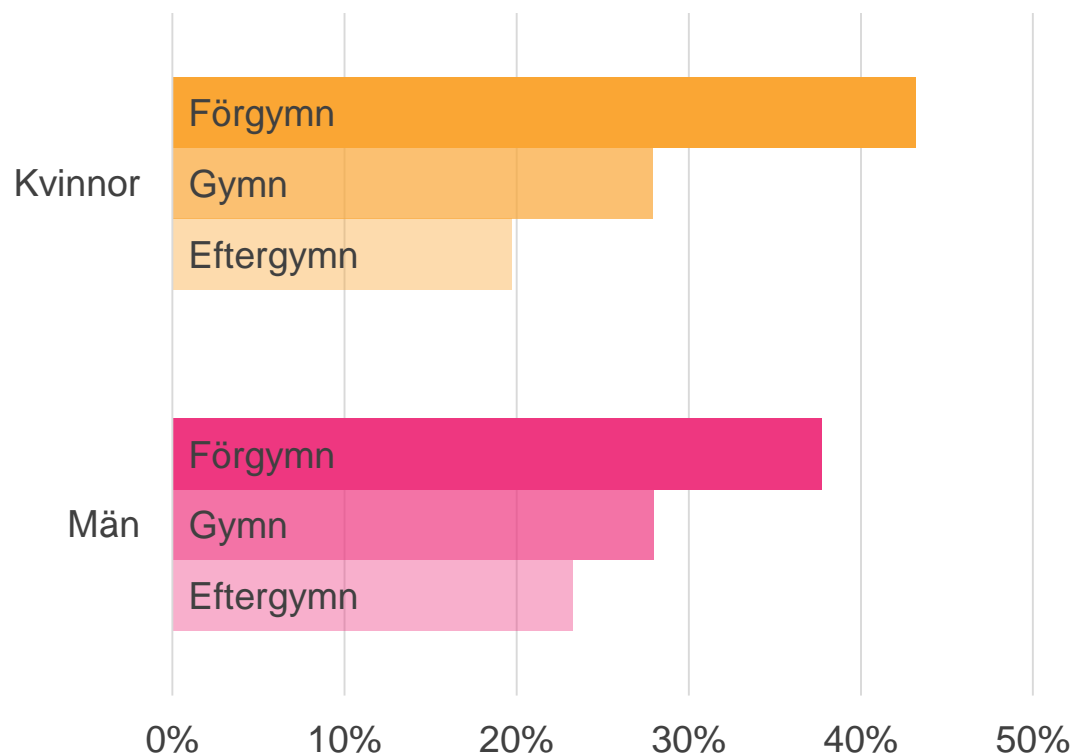
Så många fler kvinnor anser sig ha en bra hälsa i gruppen med eftergymnasial utbildning, jämfört med de som endast har förgymnasial utbildning

Har en bra eller mycket bra självskattad hälsa

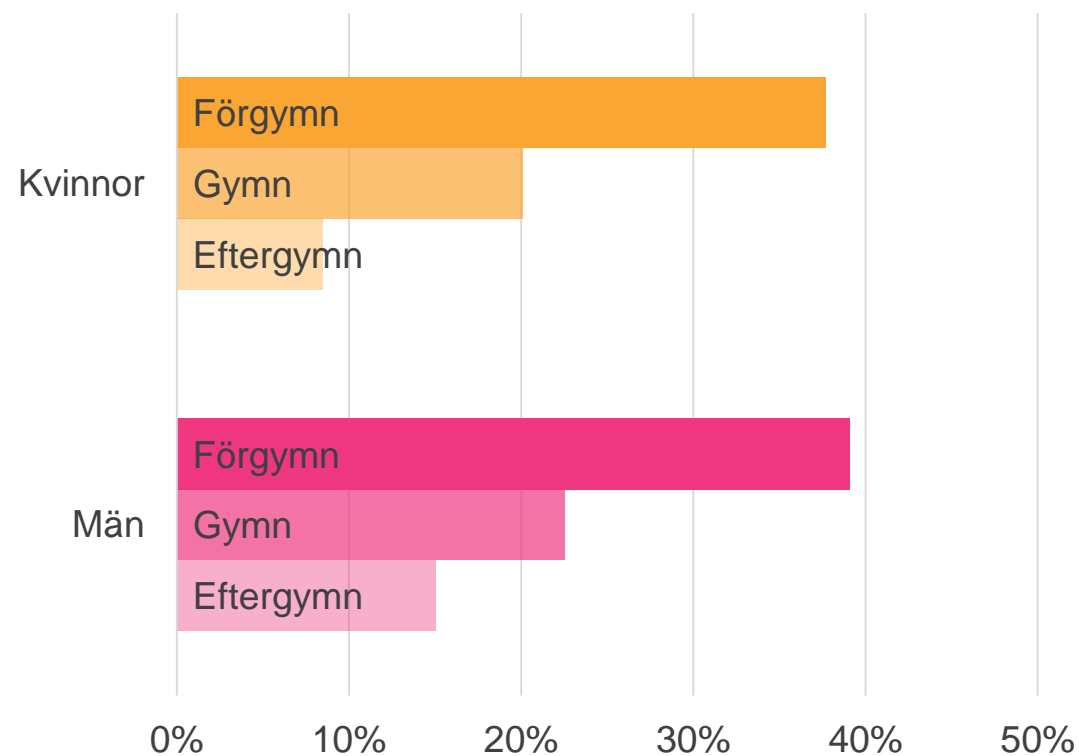


... och otrygghet och socialt deltagande...

Har svårt att lita på andra

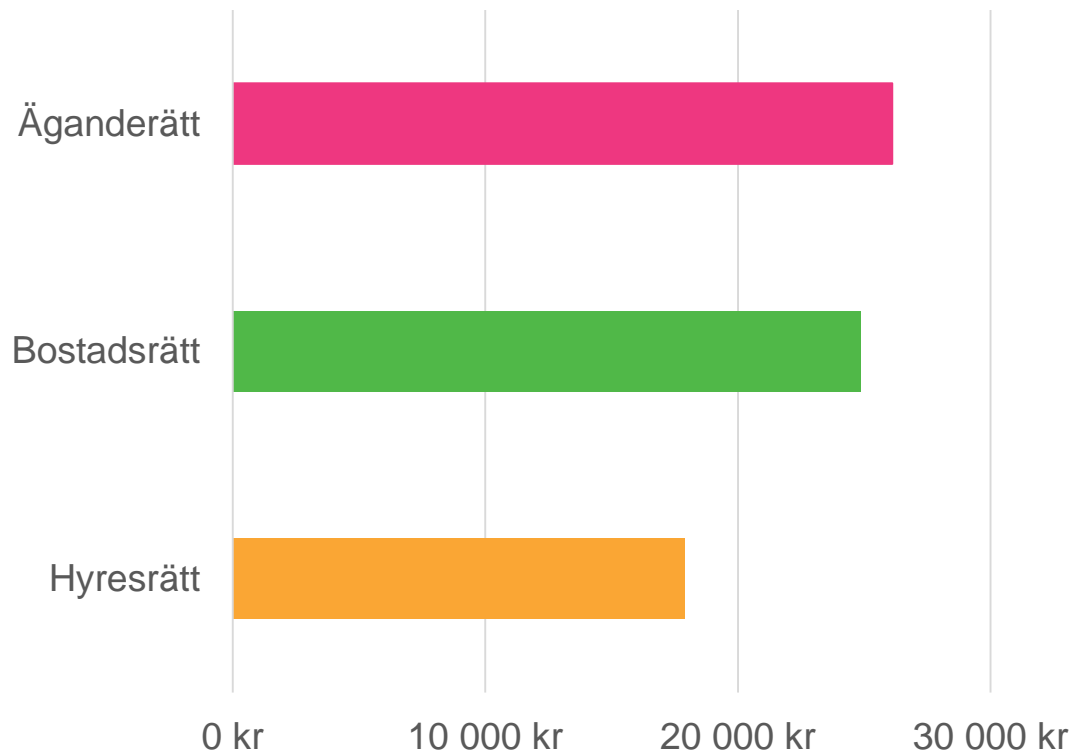


Har ett lågt socialt deltagande



... och boendemiljöer

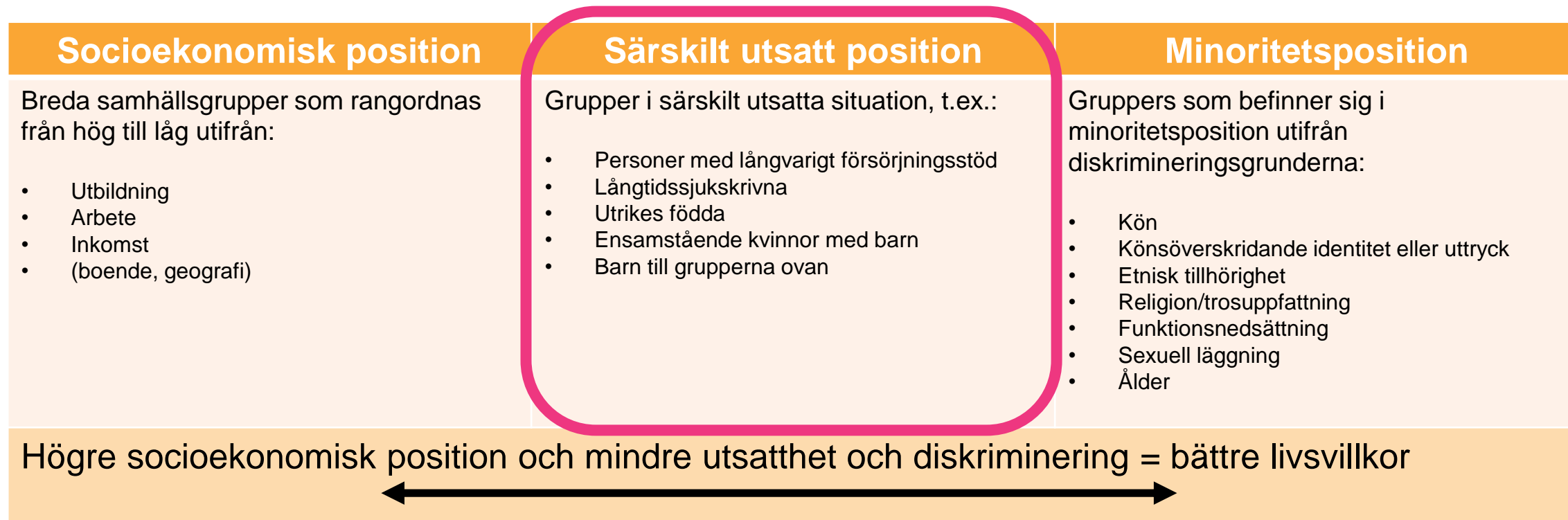
Medelinkomst efter upplåtelseform



Områden som har en högre andel hyresrätter kännetecknas också av:

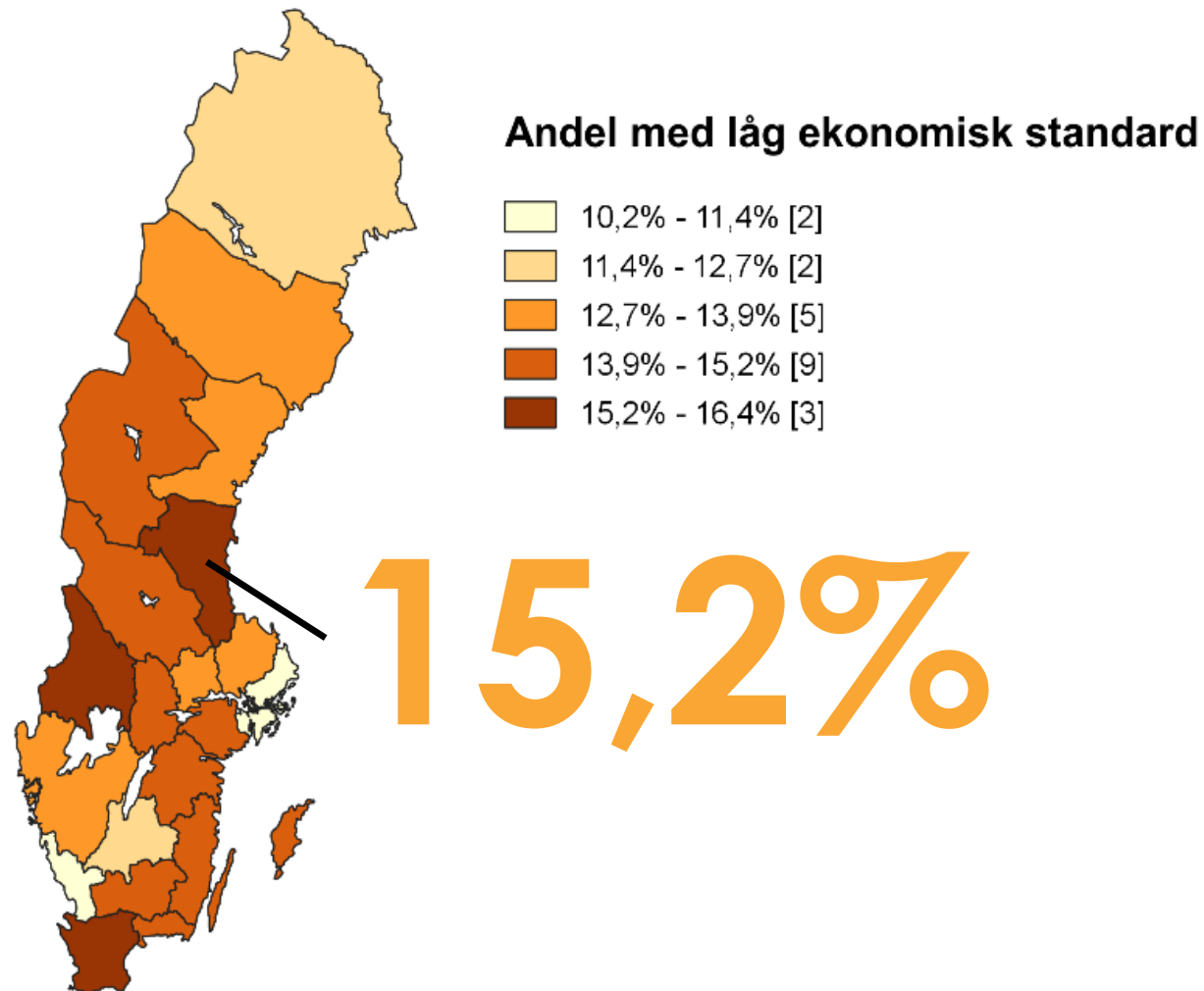
- En högre andel födda utanför OECD
- En högre andel lågutbildade (och låg andel högutbildade)
- En lägre andel sysselsatta
- En högre andel som lever på ekonomiskt bistånd
- Ett högre ohälsotal

Olika grupper har olika livsvillkor



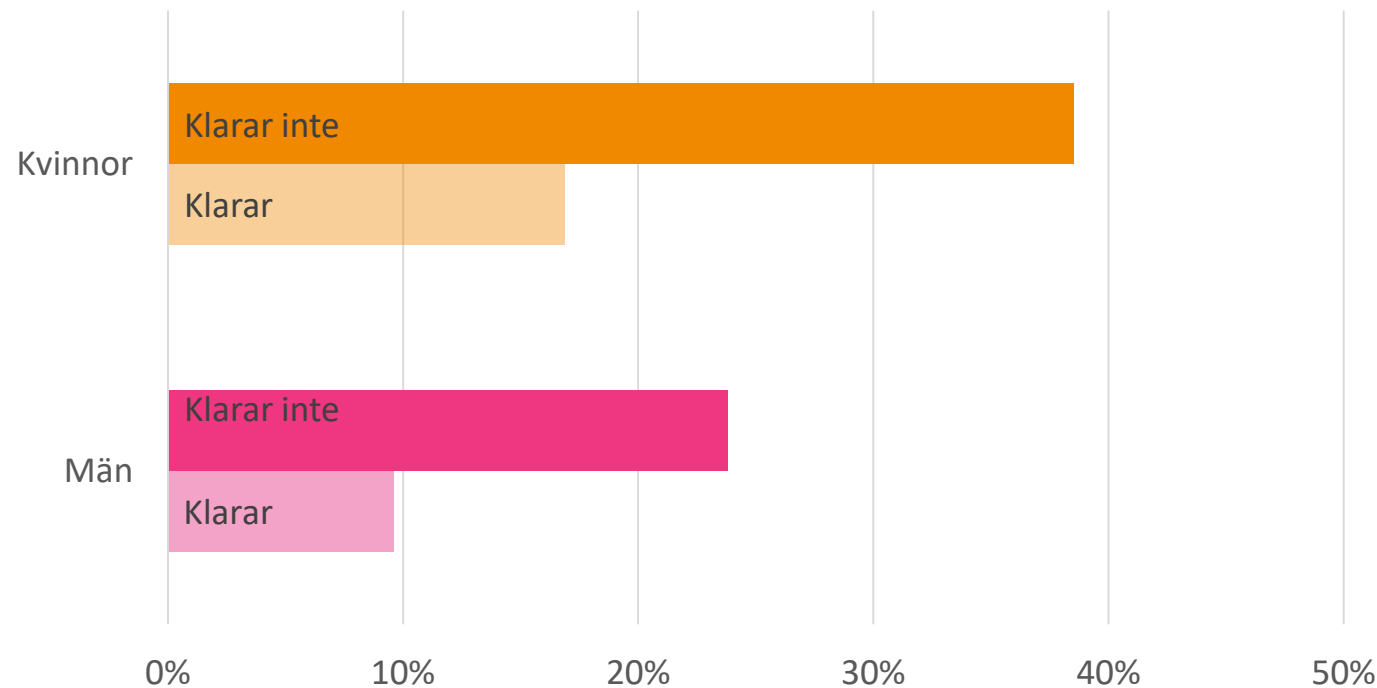
Bearbetad efter Göteborgs stad 2017 samt Socialstyrelsen 2010

Länet har en hög koncentration av resurssvaga grupper



Särskilt utsatt position på grund av svårigheter att klara ekonomin

Symtom på psykisk ohälsa för kvinnor och män utifrån svårigheter att klara löpande utgifter



22

procentenheter

Så många fler kvinnor som har svårt att klara löpande utgifter har symtom på psykisk ohälsa jämfört med de som inte har svårigheter att klara löpande utgifter. Det är drygt dubbelt så många.

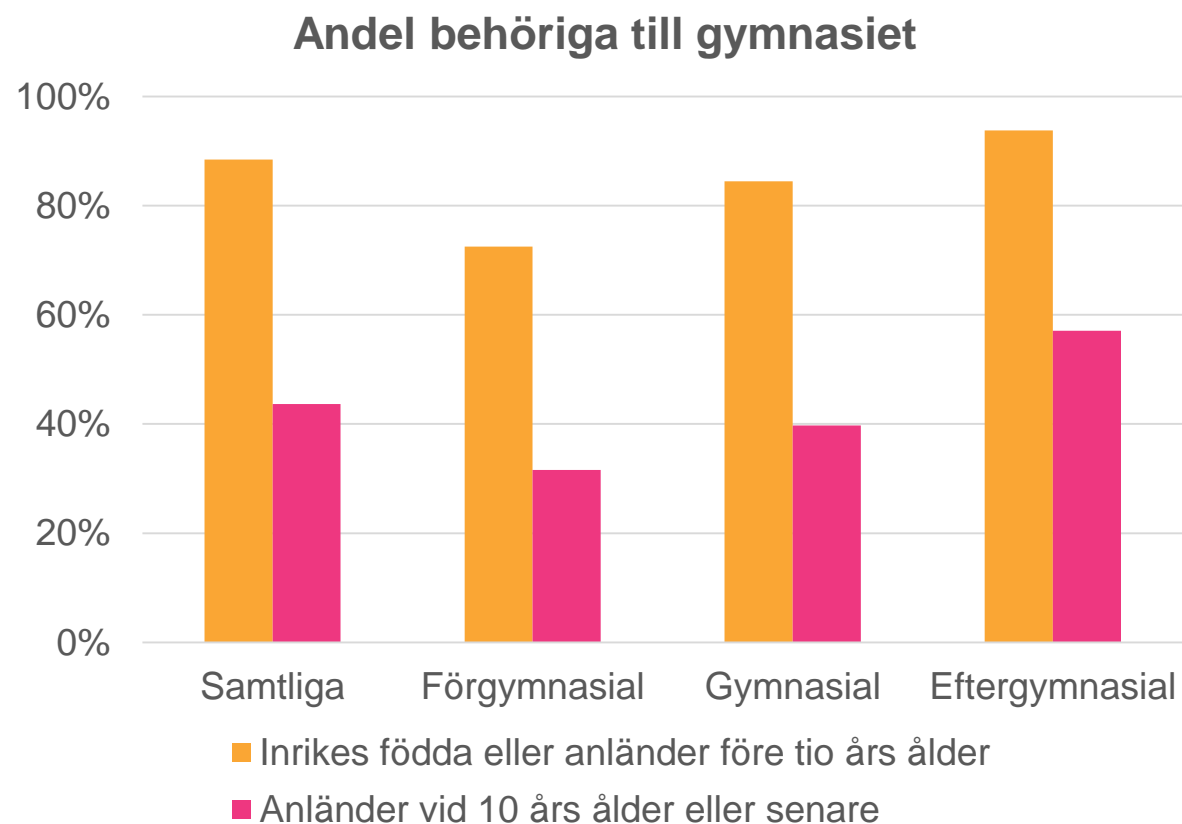
Vuxnas förutsättningar är barns förutsättningar

”Föräldrar med sysselsättning ger fler barn i skolan. Föräldrar som är hemma ger fler barn som är hemma”

-Från dialog med sektionschef Arbetsförmedlingen Gävle

Vuxnas förutsättningar är barns förutsättningar

- Barn som **anländer sent** (efter tio års ålder)
- Barn till **lågutbildade föräldrar**



Vuxnas förutsättningar är barns förutsättningar

- Barn med **NPF** och vissa andra funktionsnedsättningar



Hur ojämlikt utfall för grupper i särskilt utsatt position kan ta sig uttryck

10

Procentenheter


Så många fler män med funktionsnedsättning avstår tandvård trots behov jämfört med män utan funktionsnedsättning.

” De ojämlikheter i tandhälsa som är svårast att stå ut med tycker jag, det är de skillnader vi ser hos barn ... andra grupper som verkligen halkar efter när det gäller tandhälsan det är äldre och vuxna med funktionsnedsättning”

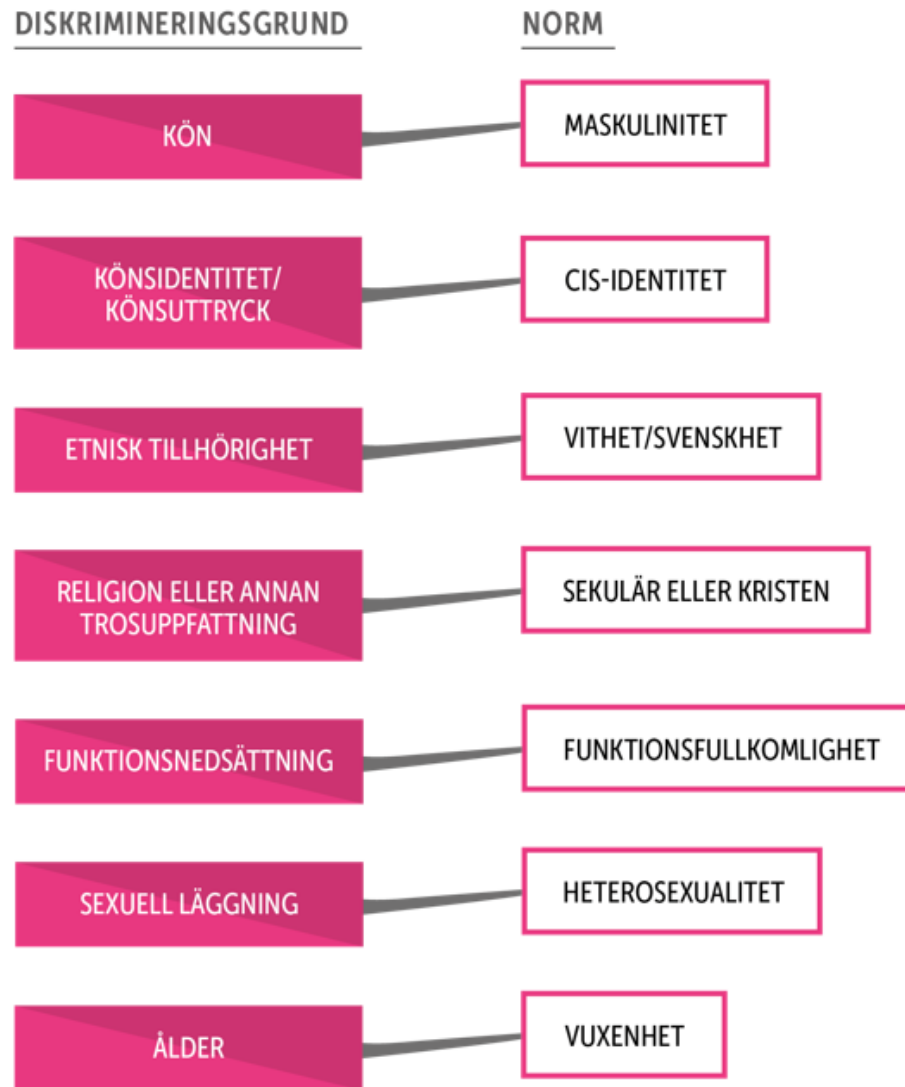
-Anette West, Folk tandvården



Olika grupper har olika livsvillkor

Socioekonomisk position	Särskilt utsatt position	Minoritetsposition
<p>Breda samhällsgrupper som rangordnas från hög till låg utifrån:</p> <ul style="list-style-type: none">• Utbildning• Arbete• Inkomst• (boende, geografi)	<p>Grupper i särskilt utsatta situation, t.ex.:</p> <ul style="list-style-type: none">• Personer med långvarigt försörjningsstöd• Långtidssjukskrivna• Utrikes födda• Ensamstående kvinnor med barn• Barn till grupperna ovan	<p>Grupper som befinner sig i minoritetsposition utifrån diskrimineringsgrunderna:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kön• Könsoverskridande identitet eller uttryck• Etnisk tillhörighet• Religion/trosuppfattning• Funktionsnedsättning• Sexuell läggning• Ålder
<p>Högre socioekonomisk position och mindre utsatthet och diskriminering = bättre livsvillkor</p> 		

Bearbetad efter Göteborgs stad 2017 samt Socialstyrelsen 2010



*”Normsamhället har svårt att förstå
alla småsaker som hela tiden pågår.
Som de som tillhör normen inte
uppfattar, men som är oerhört
jobbigt för den som bryter mot
normen.”*

-Från dialog med representanter från RFSL

Maskulinitet som norm

” Jämlik hälso- och sjukvård kan vi inte uppnå om vi inte ser ökad jämlikhet i andra delar i samhället.”

-Från dialog med Samordnare kunskapsstyrning hälso- och sjukvård, Region Gävleborg

Vård

- Mannen har under lång tid fungerat som norm: hans symtom och reaktion på medicinering har antagits vara allmängiltiga, och alltså även gälla för henne.

Utbildning

- Endast 6 av 26 gymnasieprogram har en jämn könsfördelning, definierat som att andelen av ett kön inte får överstiga 60 %.

Delaktighet

- Den upplevda otryggheten är mycket större bland kvinnor än bland män, både nationellt och i länet.

Svenskhet som norm

32 procent

sysselsättningsnivån hos kvinnorna födda utanför Europa som saknar gymnasieutbildning

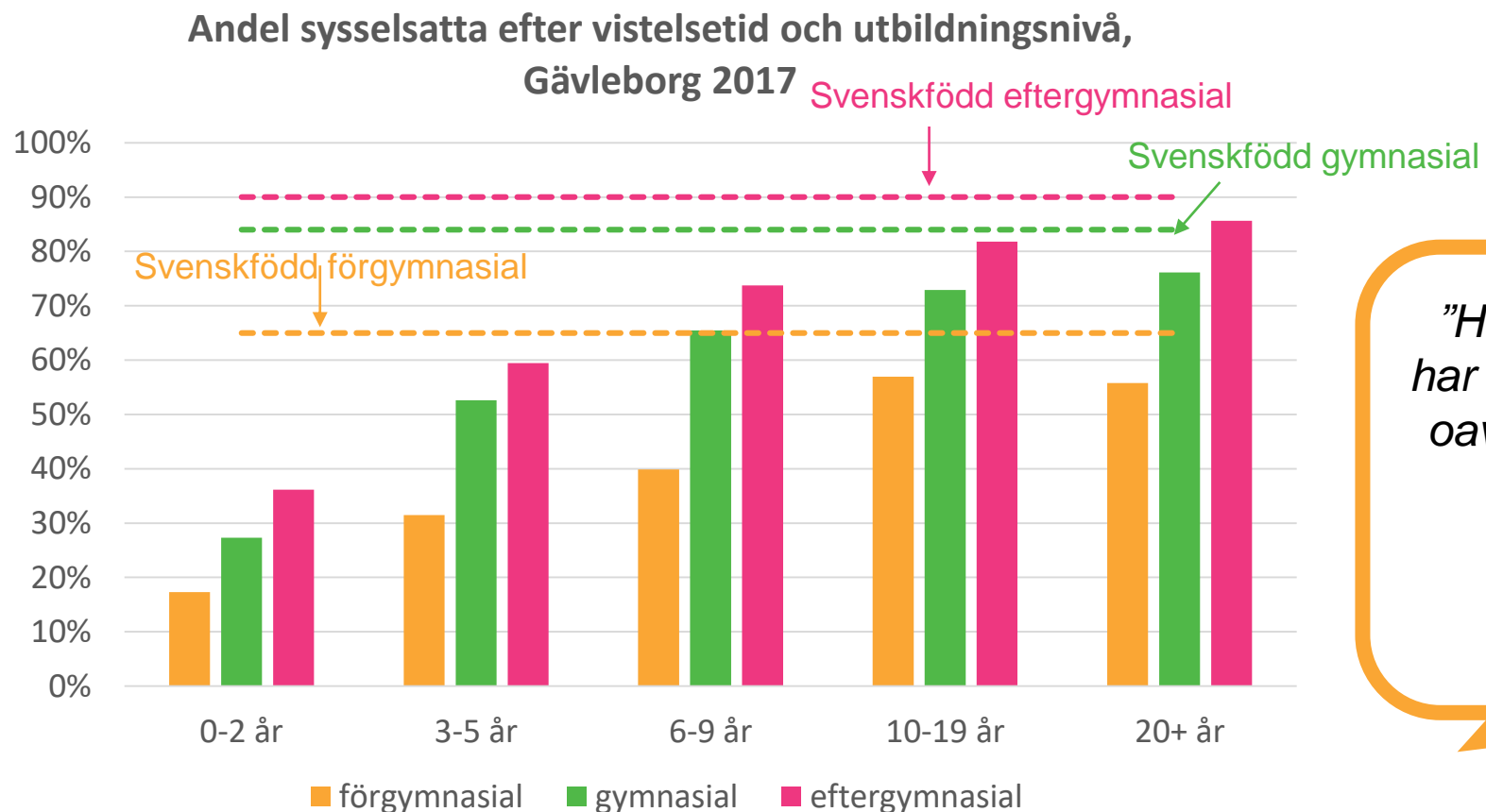
55 procent

hos kvinnor födda i Sverige som saknar gymnasieutbildning

”En svensk gymnasieexamen kan av arbetsgivare upplevas som mer värd än en gymnasieexamen från ett annat land.”

-Från dialog med sektionschef på Arbetsförmedlingen Gävle

Svenskhet som norm



"Heter du inte 'Maria' eller 'Anders' har du i många fall svårare att få jobb oavsett vilken utbildning, erfarenhet eller kompetens du har."

- Från dialog med representant från
Gävle Moské

Funktionsfullkomlighet som norm

”Regionen och kommunerna är dåliga på att anställa personer med funktionsnedsättning. Man ser inte resurserna, man ser begränsningarna.”

- Från dialog med representanter från
Funktionsrätt Gävleborg

Utestängande strukturer

- Personer med funktionsnedsättning rapporterar, i högre utsträckning än andra, att de har upplevt diskriminering när de sökt arbete.

Mobbning och kränkande behandling

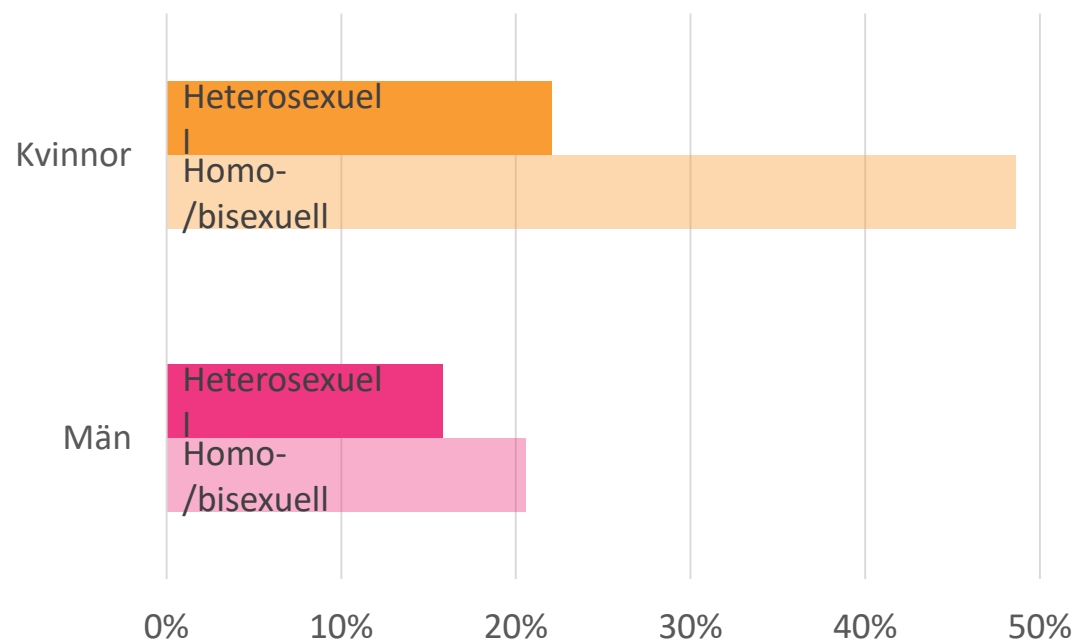
- De har även upplevt mobbning och kränkningar på arbetsplatsen i högre grad än personer utan funktionsnedsättning

Individuell anpassning

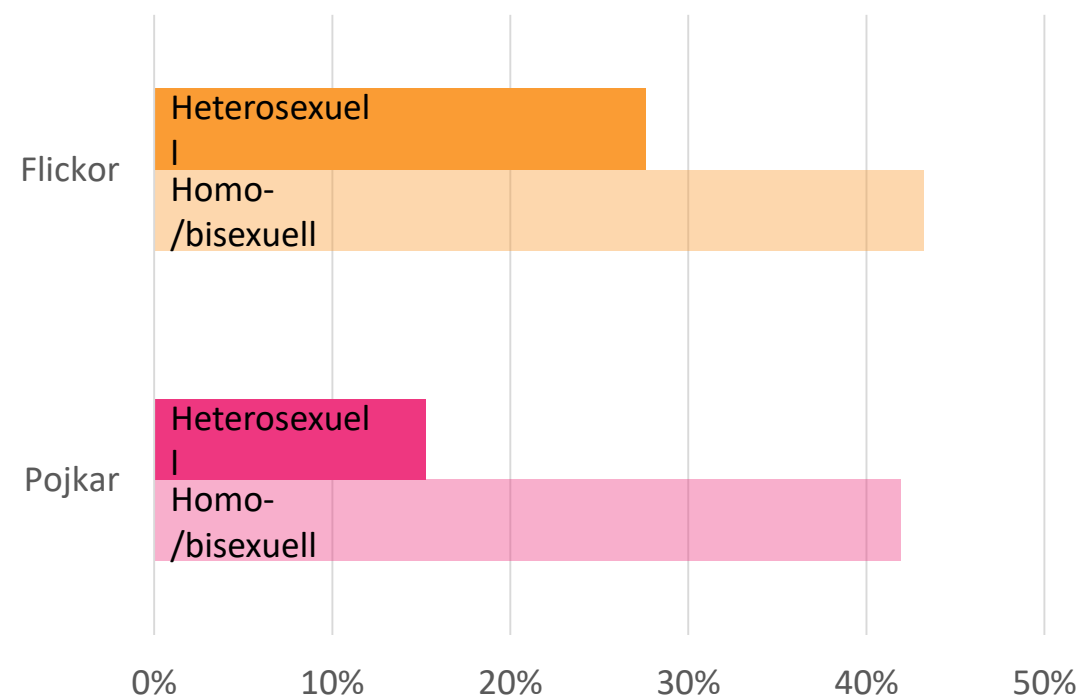
- Många som lever med en funktionsnedsättning eller har en nedsatt arbetsförmåga skulle kunna arbeta, men är i behov av individuellt anpassade arbetsvillkor.

Heterosexualitet som norm

Utsatt för kränkande bemötande för kvinnor
och män efter sexuell läggning
(åldersstandardiserat), Gävleborgs län



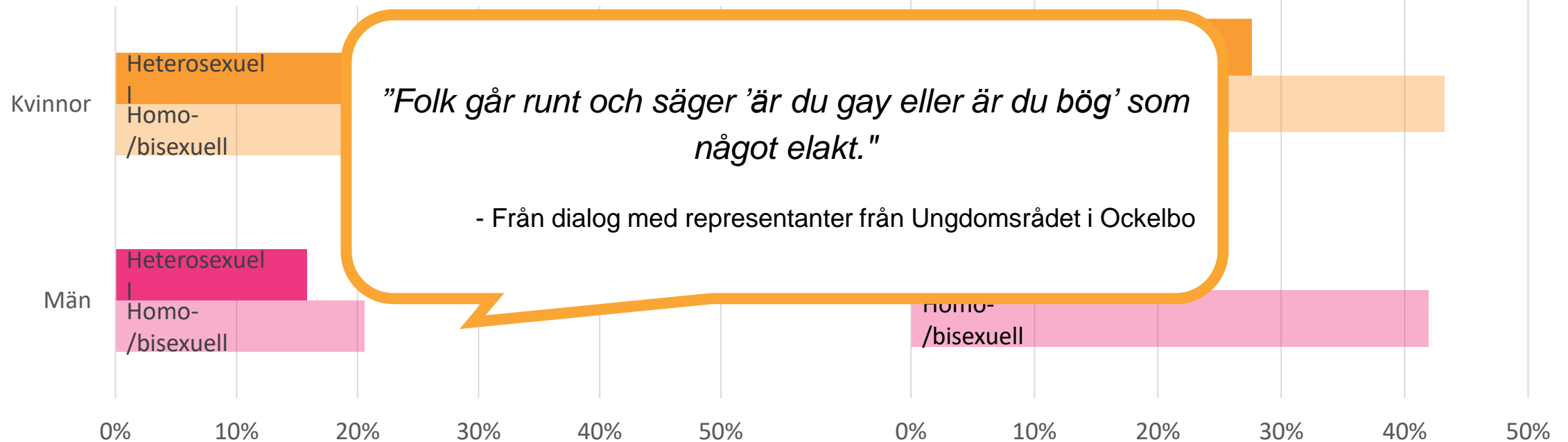
Mobbad för flickor och pojkar efter sexuell
läggning, Gävleborgs län



Heterosexualitet som norm

Utsatt för kränkande bemötande för kvinnor
och män efter sexuell läggning
(åldersstandardiserat), Gävleborgs län

Mobbad för flickor och pojkar efter sexuell
läggning, Gävleborgs län



"Folk går runt och säger 'är du gay eller är du bög' som något elakt."

- Från dialog med representanter från Ungdomsrådet i Ockelbo

Sammanfattning

- Ojämligheten ökar i länet
- Gävleborg har en hög andel resurssvaga – och de resurssvaga blir det utifrån allt fler aspekter. Allt hänger ihop
- Den socioekonomiska ojämlikheten är central. Ojämlighet inom andra områden är till stor utsträckning speglingar av socioekonomiska skillnader.
- Högre socioekonomisk position och mindre utsatthet och diskriminering = bättre livsvillkor



JÄMLIKT
GÄVLEBORG